

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2954 Sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun 50'nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim.
01.07.2015

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LİGİ
02 Temmuz 2015
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
02 Temmuz 2015
No: 5301

GENEL GEREKÇE

2954 Sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun 50'nci maddesinin c bendi şu şekildedir;

“Personelin Özlük Hakları

Madde 50:

c) Türkiye Radyo - Televizyon Kurumunun haber ve program hizmetlerinin yürütülmesinde Kurum dışından görevlendirilecekler başka iş ve hizmet yasağına ilişkin hükümler uygulanmaz.

Kurum Yönetim Kurulunca tespit edilecek sayıdaki yabancı dil yayınları mütercim spikerlerine 657 sayılı Kanunun 59 uncu ve müteakip maddelerindeki istisnai memuriyetlere ilişkin hükümler uygulanır.”

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 59'uncu maddesinin gerekçesinde;

- istisnai memurlukların bu tasarı ile de muhafaza edildiği,
- ancak tasarıda bu kadronun çok daraltılmış olduğundan ve bir taraftan zaruretler kabul edilirken, öte yandan zaruretlerin zorlanması yoluyla normal bir meslek sınıfının imtiyazlı statüye sokulmaması için dikkat gösterildiği,
- bu memurluklara atama yapılırken tasarıdaki atanma, sınavlar, kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi gibi hükümlerle bağlı kalınmayacağı,
- buna karşılık bu memurlar arasında kendi sınıflarından yükselerek gelmeyenlerin memurluktan ayrılışlarında almakta oldukları aylıkların veya bulundukları derece ve kademelerin kazanılmış hak sayılmayacağı,
- yalnızca bu görevlerde geçirdikleri sürenin emeklilik sürelerine ekleneceği;
- bu hükümle istisnai memuriyet kadrolarına genel görünüşü ile atanmada kolaylık sağlanmasına karşılık, bu atamayla kazanılan memuriyet statüsünün garantisiz bir statü olduğu,
- çünkü istisnai memurluk usulünün, tasarının sistemi içinde teşvik edilecek bir usul olarak görülmediği ifade edilmiştir.
- Esasen, Kanunun ilk yürürlüğe girişinde bu maddede belirtilen kadrolar çok sınırlı tutulmuşken, sonradan yapılan ilavelerle, işbu kanun teklifimin konusu 59'uncu maddenin kapsamına yeni unvanlar eklenerek bu şekilde atanabilecek kadroların sayısı artırılmıştır.

Ancak Devlet memurluğuna alınma hususu, 657 sayılı Kanunun 46-57'inci maddelerinde düzenlenmiştir.

46'ncı maddede; kurumların atama yapılacak boş kadrolarını Devlet Personel Başkanlığına bildirecekleri,

47'nci maddede bu kadrolar için yapılacak sınav dahil olmak üzere kadrolarla ilgili bilgilerin duyurulacağı,

48'inci maddede Devlet memurluğuna alınacaklarda bulunması gereken genel ve özel şartların neler olduğu,

49'uncu maddede sınavlara katılma hususu,

50'nci maddede Devlet kamu hizmet ve görevlerine Devlet memuru olarak atanacakların açılacak Devlet memurluğu sınavlarına girmeleri ve sınavı kazanmalarının şart olduğu,

51'inci maddede sınav sonuçlarının ilan edileceği,

52'nci maddede kurumların memur ihtiyaçlarının yayımlanan sınav sonuçlarında belirtilen başarı sırasına göre ilgili kurumlarca atama yapılmak suretiyle karşılanacağı,

Müteakip maddelerde ise, sakatların Devlet memurluğuna alınması ile yukarıda bahsedilen prosedürlere uygun biçimde Devlet memurluğuna alınanların adaylıkları düzenlenmiştir.

Tüm bu hükümleri birlikte değerlendirmek gerekirse; asli Devlet memurluğuna atanabilmek için, atanacakların bunun için açılmış olan sınava girmesi ve bu sınavı başarmasının öncelikli şart olduğu anlaşılmaktadır. Aksi takdirde kanun önünde eşitlik ilkesinin ihlali söz konusu olacaktır.

İstisnai memurların sadece atandıkları görevde kalmaları ve başka bir kadroya geçişlerinin sağlanmasının mümkün olmaması gerekmektedir. Şöyle ki; 657 sayılı Kanunun temel ilkelerinden birisi de, liyakat ilkesidir. Anılan Kanun, Devlet kamu hizmetlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmış ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında, Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmıştır. Açıktan istisnai memurluk kadrolarına atananların daha sonra diğer memurluk kadrolarına, Devlet memurluğuna alınma için açılmış bulunan sınava girmeden veya başarmadan naklen atanmaları durumu, naklen atandıkları görevlerin gerektirdiği niteliklere sahip olmamaları durumuna neden olabileceğinden, yukarıda ifade edilen liyakat ilkesinin ihlali anlamına da gelmektedir. Bu durumda, Devlet memurluğuna giriş için açılmış olan sınavlara girmemiş ve dolayısıyla bu sınavlarda başarılı olmamış kişilerin asli memurluk kadrolarının gerektirdiği niteliklere sahip olmadan naklen atanmış olmaları, kamu kaynaklarının etkili, verimli ve tutumlu kullanılmaması sonucunu yol açmaktadır. Dolayısıyla bu şekildeki atamaların Hazine menfaatlerini zarara uğraticı niteliği bulunmaktadır.

Sadece hizmetin gereği olarak kullanılması gereken istisnai memurluk kadrolarının, Devlet memurluğuna girmede esas olan sınav sistemini aşmaya yönelik olarak diğer memur kadrolarına naklen atanma amacıyla kullanılması, Anayasa ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile getirilmiş bulunan kanun önünde eşitlik ve kamu görevi hizmetine girmede eşitlik ile liyakat ilkesinin ihlali anlamına gelmektedir. Devlet memurluğu kadrolarına; liyakat esasına uymayan ve bu kadroların gerektirdiği niteliklere sahip bulunmayan kişiler atanabilmektedir.

657 sayılı Kanunun anılan 59'uncu maddesi hükümleri uyarınca açıktan istisnai memurluk kadrolarına atananların bir müddet sonra Devlet memurluğuna alınma için açılmış bulunan sınavlara katılmadan ve dolayısıyla bu sınavlarda başarılı olmadan diğer memurluk kadrolarına atanmaları hususu, uygulama ve sonuçları bakımından Hazine menfaatlerini de zarara uğraticı nitelikte olduğundan istisnai memurların başka kadroya nakillerinin ve asli memur olabilmelerinin mümkün olmaması sadece diğer vatandaşlarımız gibi 657 sayılı kanun ve ilgili kanunlar gereğince sınav ve diğer koşulların yerini bulması halinde atanmaları ve asli memur olmaları mümkün olmalıdır.

Yukarıda bahsi geçen sebeplerle 2954 Sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun 50'nci maddesinin c bendi kaldırılarak söz konusu kanun değiştirilmelidir. İşbu teklif konusu kanunun ilgili bendi kuruma istisnai memur alımını mümkün kılmakta olup, liyakat ilkesine aykırılık teşkil etmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 2954 Sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun 50'nci maddesinin c bendi kaldırılarak Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu'na istisnai memur olarak liyakat ilkesine aykırı biçimde sınavsız atama yapılmaması amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

2954 SAYILI TÜRKİYE RADYO VE TELEVİZYON KANUNUNUN DEĞİŞTİRİLMESİNE DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 2954 Sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun 50'nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ *Personelin özlük hakları:*

Madde 50 – Türkiye Radyo - Televizyon Kurumu personeli aşağıda düzenlenen hükümler dışında kamu iktisadi kuruluşlarının personel rejimine tabidir.

a) Kurumun haber ve program hizmetlerini doğrudan doğruya yapan ve yürütenlerden yükseköğrenim yapmış olanlar 8 inci derecenin ilk kademesinden işe başlarlar, 1 inci derecenin son kademesine kadar yükseltilirler. Yükseköğrenim yapmamış olanlar 10 uncu derecenin ilk kademesinden işe başlarlar, 3 üncü derecenin son kademesine kadar yükseltilirler.

Ancak, bu fıkra hükümlerine göre belirlenen giriş ve yükseltilme dereceleri, 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinde belirlenen derecelerden aşağı olamaz.

b) Türkiye Radyo - Televizyon Kurumunda çalışan personele ödenecek maaş ve emeklilik zammı, 657 sayılı Kanuna tabi memurlar için tespit edilecek miktar ve şartlara uygun olmak kaydıyla Yönetim Kurulu tarafından bir yönetmelikle tespit edilir.

c) Kurum personeline hizmetin bütünlüğü ve ifa edilen görevin özelliği dikkate alınarak, en yüksek Devlet memuru aylığını (Ek gösterge dahil) geçmemek üzere, Kurum Yönetim Kurulunun teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca tespit olunan oran veya miktarlarda tazminat ödenir.

Kurum personeline bu tazminat dışında, 657 sayılı Kanunun "Zam ve tazminatlar" başlıklı değişik ek maddesinde öngörülen zam ve tazminatlar ödenmez.

d) (a) bendine giren görevlerde bulunduktan sonra, öğrenim durumu itibarıyla hizmete giriş derece ve kademesi bu fıkrafta belirtilen giriş derece ve kademesinden daha aşağı olan sınıflardan birine geçenlerin, ilk ilerleme ve yükselmeleri için kanuni bekleme sürelerine kazandıkları süre kadar ilave edilir.

e) 657 sayılı Kanunun değişik 43 üncü maddesinin (B) fıkrası hükümleri Kurum personeli hakkında da uygulanır. Ancak, anılan fıkranın (j) bendi hükümleri saklı kalmak üzere, Genel İdare Hizmetleri sınıfına dahil kadrolara uygulanacak ek göstergeler, bu memuriyetlerin niteliği ve yönetim sorumluluğu gözönünde bulundurularak ve diğer kamu kuruluşlarındaki emsallerini geçmemek şartı ile, Kurumun Yönetim Kurulunun teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca tespit olunur.

f) (Değişik birinci paragraf: 13/4/1988 - KHK - 322/1 md.) Kurumda kadro karşılığı sözleşmeli personel çalıştırılabilir. Bunların kadro unvanları, sayısı, ücretlerinin taban ve tavanı ile diğer hususlar, Yönetim Kurulunun teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir.

(Değişik ikinci paragraf: 11/6/2008-5767/8 md.) Ayrıca; özel bilgi ve ihtisasından yararlanmak üzere en çok on Genel Müdür Müşaviri istihdam edilebilir.

(Ek paragraf: 13/4/1988- KHK - 322/1 md.) Birinci ve ikinci fıkraya göre çalıştırılacaklar, istekleri halinde, T.C. Emekli Sandığı ve Sosyal Sigortalar Kurumuna iletilir.

Bunlardan T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilenlerin;

1. Tahsil durumlarına göre giriş ve yükselebilecekleri derece ve kademeleri, (a) bendi hükümlerine göre belirlenir.

2. Kazanılmış hak aylıkları, öğrenim durumlarına göre yukarıda belirlenen giriş dereceleri esas alınmak ve yükselebilecekleri dereceyi aşmamak kaydıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 87 nci maddesinde sayılan kurumlarda 18 yaşından sonra geçen hizmetler, hazırlık kıtası ile okul dönemi dahil yedek subaylıkta, yedek subay öğretmenlikte, muvazzaf ve ihtiyat erlikte geçen sürelerin her yılı için bir kademe ilerlemesi ve her üç yıl için bir derece yükselmesi verilmek suretiyle değerlendirilerek tespit edilir.

Ayrıca, 1 Mart 1979 tarihinde, 13 Aralık 1960 tarih ve 160 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde sayılan kuruluşlarda görevli bulunanlara 2182 sayılı Kanun hükmüne göre bir derece ilave edilir.

Bu fıkra da sayılan T.C. Emekli Sandığına tabi olarak çalışan personelin emekli keseneğine esas aylıkları ile kazanılmış hak aylıkları saklıdır.

3. Emekli kesenek ve karşılıkları;

Emekli keseneğine esas aylıkları 8 ve 7 nci derecede olanlar için 100, 6 ve 5 inci derecede olanlar için 150, 4 ve 3 üncü derecede olanlar için 200, 2 nci derecede olanlar için 300 ve 1 inci derecede olanlar için 400 ek gösterge uygulanmak suretiyle hesaplanır. Ancak, daha yüksek ek göstergeli yönetici kadroları karşılık gösterilerek çalıştırılanların emeklilik keseneklerine ve karşılıklarına bu ek göstergeler esas alınır.

g) Borçlar Kanunu hükümleri gereğince de sözleşmeli personel çalıştırılabilir. Bunlara (f) bendi hükümleri uygulanmaz.

ı) (Ek: 11/6/2008-5767/8 md.) Sözleşmeli personel; Kurumda radyo-televizyon yayın, yapım, teknik ve bilişim hizmetlerini yürütmek ve sayısı 300'ü geçmemek üzere Kurumca yapılacak sınavla istihdam edilen, istihdama ve sözleşmeye ilişkin usul ve esasları Yönetim Kurulunca belirlenen personeldir. Bu şekilde çalıştırılacak olanların ücretleri, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilenlere uygulanan sözleşme ücreti tavanının dört katını geçemez ve bu fıkra da belirtilen ücret dışında herhangi bir ödeme yapılamaz. Bu suretle çalıştırılacaklar, sosyal güvenlikleri bakımından 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu hükümlerine tabidir.

Yabancı uyruklular da sözleşmeli olarak istihdam edilebilir. Bu personelin istihdam, sözleşme usul ve esasları ile ücret miktarı ve her çeşit ödemeleri Yönetim Kurulunca tespit edilir.

h) (Ek: 11/6/2008-5767/8 md.) Geçici personel, sosyal güvenlik bakımından 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu hükümlerine tabi olan, bir yıldan az süreli istihdam edilen ve işçi sayılmayan kimselerdir. Bu statüdeki personelin istihdam ve ücretlerine ilişkin usul ve esaslar Yönetim Kurulunca tespit edilir.

i) (Ek: 11/6/2008-5767/8 md.) Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu personelinin yurt içinde geçici görevle memuriyet mahalli dışına görevlendirilmesi durumunda, bu personele 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu gereğince her yıl Bütçe Kanununda emsali devlet memuru için belirlenen gündeliklerin iki katını geçmemek üzere Yönetim Kurulu kararı ile belirlenen tutarda gündelik ödenir.

(Ek: 11/6/2008-5767/8 md.) Kurum personelinin yurt içinde geçici görevle memuriyet mahalli dışına görevlendirilmesi halinde, 6245 sayılı Kanunun 33 üncü maddesindeki on günlük sınırlama dikkate alınmaz. Ayrıca, yurt içi ve yurt dışındaki görevlendirilenlerin konaklama yer ve ücretlerine ilişkin hususlar Yönetim Kurulu kararı ile belirlenir.

tarafından belirlenebilir. Bu şekilde tespit edilen yerlerde kalanlara gündelikleri yüzde elli oranında azaltılarak ödenir.”

MADDE 2- Bu Kanun; Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

